

[Doris Christiansen.]

lovgivning gennem tilskud til forskellige former for bekæmpelse af tuberkulose — og her må vel særlig folkeundersøgelsen nævnes — har sin store andel i den glædelige tilbagegang i antallet af tilfælde.

Som det fremgår af lovforslagets § 3, er statstilskuddet for indlagte tuberkulosepatienter væsentligt forhøjet, og jeg er særlig glad for den betydelige forhøjelse til rekreationshjemmene, som her er foreslået, idet et rekreationsophold jo har sin store betydning for patientens fulde helbredelse, da en vis depression ofte følger i hælene på et langt sygeleje, ikke mindst efter en sygdom af den karakter, som der her er tale om.

Hvad angår den ambulante behandling, har det jo også stor betydning, at en tuberkuløs kan få tilskud til pneumothorax-behandlinger — lungepustninger — på et hospital, hvilket i mange tilfælde vil spare den pågældende patient for ekstraordinære udgifter.

I § 7 har der også fundet væsentlige forbedringer sted, idet tilskuddet til udvidelse eller nyopførelse af tuberkuloseinstitutioner er sat til 10 000 kr. pr. sengeplads. Selvom patienttallet er dalet, kunne man godt tænke sig, at en eller anden institution efterhånden bliver så utidssvarende, at man må skride til opførelse af måske et helt nyt hospital. Da dette jo er meget kosteligt — en hospitalsseng anslås i dag til at koste ca. 50 000 kr. —, finder vi fra mit partis side denne forhøjelse rimelig. Også til den modsatte situation er der taget hensyn i denne paragraf; skulle den dag oprinde, da tuberkulosen er bekæmpet i et sådant omfang, at et tuberkulosehospital på grund af manglende patienter kan inddrages til andet formål, er betingelserne herfor jo blevet lempet betydeligt.

Jeg udtaler håbet om, at lovgivningsmagten fortsat vil have et vågent øje for denne store samfundsopgave, og at det må lykkes ved fælles indsats at bekæmpe tuberkulosen, så at sygdomstilfældene bliver mindsket år for år.

Med disse bemærkninger skal jeg på mit partis vegne anbefale det foreliggende lovforslag til hurtig og velvillig behandling.

Johannes Jensen: Jeg skal heller ikke opholde mig ved lovforslagets enkelte paragraffer og de foreslåede tilskud. De er jo, som den højtærede indenrigs- og boligminister nævnte, bygget på, hvad udgifterne er steget siden 1942. Når der nu foreslås højere statstilskud til betalingstaksterne, betyder det, at mange flere kommer med

til den almindelige betalingstakst, og det hilser jeg med glæde. Jeg kunne endda have tænkt mig, at man var gået lidt videre.

Jeg skal gøre et par enkelte bemærkninger angående det resultat af tuberkulosebekæmpelsen, man nu kan konstatere efter et halvt hundrede års forløb. De første tuberkulosehelbredelsesanstalter blev jo bygget omkring århundredskiftet. I 1903 blev nationalforeningens to første sanatorier bygget, i Silkeborg og i Ry. Ser man på dødelighedsstatistikken, vil man finde følgende tal: i året 1900 døde der 30 pr. 10 000 indbyggere, i 1913 døde der 13,5. Det var altså før den første verdenskrig. Men under krigen steg tallet, så at det i 1917 var 17,6; det var på grund af den dårlige ernæring under krigen. I 1918 gik tallet igen ned, nemlig til 13,8 pr. 10 000 indbyggere. Danmark blev hindret i at levere sine landbrugsvarer til England, og som følge deraf blev ernæringen her i landet betydelig bedre.

Det blev oplyst på nationalforeningens årsmøde i København den 10. juni 1950 af viceformanden, professor Faber, som navnlig beskæftigede sig med dødeligheden, at der i 1940 døde 1 357 mennesker af tuberkulose, i 1946 1 312, i 1947 1 232, i 1948 1 034 og i 1949 kun 783. Det vil sige, at der pr. 10 000 indbyggere i årene 1947, 1948 og 1949 døde henholdsvis 3, 2,5 og 1,9 af tuberkulose. Det er den laveste dødelighed på grund af tuberkulose i noget europæisk land, måske i hele verden. Trods den store nedgang i dødeligheden viser stigningen i 1917 på grund af den dårlige ernæring, at man fremdeles må være agtpågivende overfor denne sygdom; det er jo ikke umuligt, at man kunne komme ud for noget lignende igen. Man må være agtpågivende, og det er jo også det forslag med de forhøjede takster, som her er forelagt, udtryk for. Også den folkeundersøgelse, der har været foretaget de senere år, betyder ikke så ganske lidt med hensyn til at få fat i tilfælde, som måske ellers ville forblive skjult. Man kunne jo tænke sig, at når denne undersøgelse havde været i gang en tid, ville der komme et større antal tilfælde frem, og at de forskellige tuberkulosehelbredelsesanstalter derfor ville få større tilgang. Men det viser sig jo, at dette ikke er tilfældet. Antallet af helbredelser har været stigende, dødeligheden er gået ned, og det har betydet en stadig mindre tilgang til helbredelsesanstalterne.

Jeg skal ikke trætte med en gennemgang af bilag 2 b i folketingsudvalgets betænkning, hvor der findes en statistik over be-